

Съдбата на икономическото развитие на България до 2023г., през призмата на 2020г.

Божидара Николова

ВУЗФ, III курс

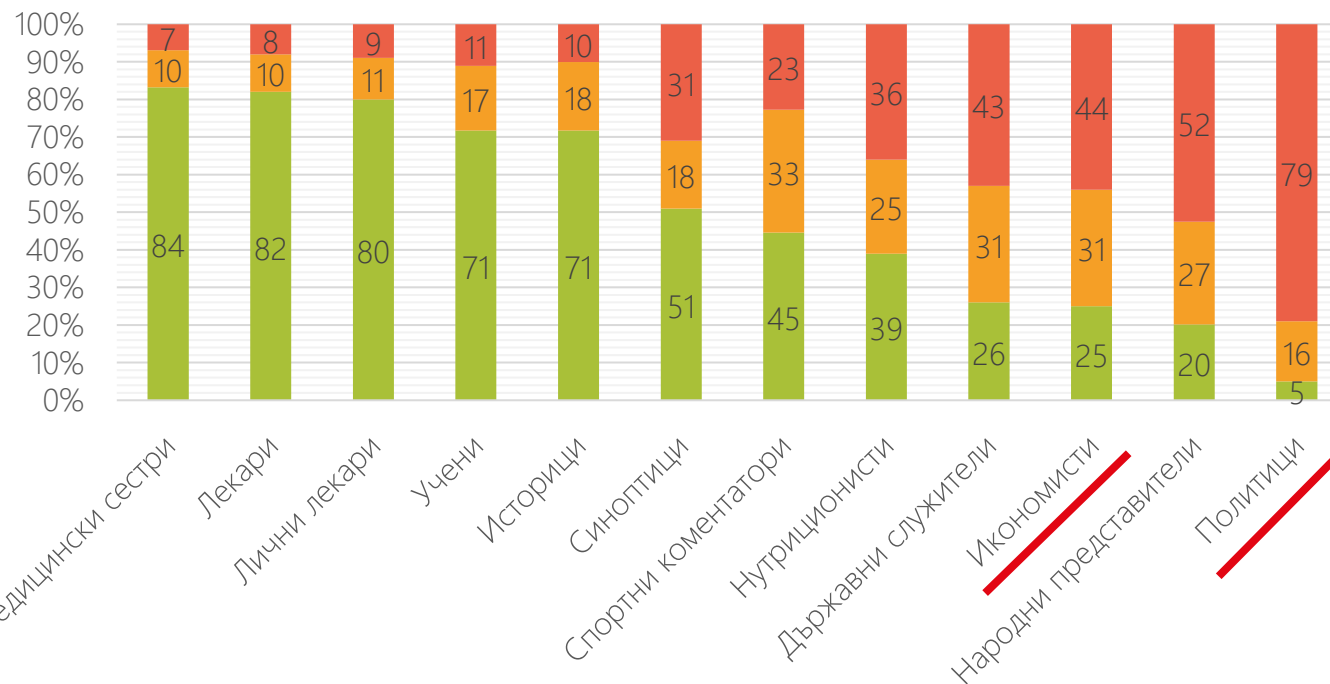
Фактори

Трудните икономически прогнози

„На мнението на кого от посочените специалисти
сте склонни да се доверите, когато говорят за
областта, в която имат опит?“

■ Имам доверие ■ Не знам ■ Нямам доверие

Великобритания
(2017)

2040

САЩ
(2018)

10 000

* M. Smith, "Leave voters are less likely to trust any experts – even weather forecasters", YouGov, 17.02.2017

** Duflo, E, Banerjee. A.V., "Good Economics for Hard Times", стр. 10, 2019

Трудната раздяла - Брекзит

1. „Оценка за въздействието от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС върху регионите и градовете в ЕС27“ - 2018г. (Европейската комисия) 2. „Икономически ефекти на Брексит върху европейската икономика“ (Европейската мрежа за икономическа и фискална политика) – 2017г. 3. Дял на фискалните разходи в максималните общи разходи за Брексит по сценария на „Световната търговска организация“ (СТО) за страните от ЕС27 – 2017г. 4. 5. НСИ - 2021г.

Важността на политиката

За икономическо развитие е нужна политическа сигурност

Цялостна
външна
политика

Северна
Македония

Външна
политика

Вътрешна
политика

Доверие в
институциите

Антиправителс
твени протести

Избори април
2021г.

Липсват
национални
политики -
дългосрочни, с
приемственост

Недоволство

Промени в
управлението

- История
- География
- национална принадлежност
- Гражданство
- Бъдещо членство на Македония в Европейския съюз

Евронзоната, ERM II, Банковият съюз

POSITIVE

NEGATIVE

INTERNAL

STRENGTH

- › Без повишение на инфлацията
- › България не би последвала сценария на Гърция (криза)
- › Повишаване на кредитния рейтинг на България

WEAKNESS

- › Приобщаване към съюз на силно задлъжняли страни-членки (тенденция за **нарастваща задлъжнялост**)
- › Твърде голям акцент върху повишаване на кредитния рейтинг, достъп до общи фондове, част от «силните на деня»
- › Намаляването на минималните резерви на банките у нас от 10% на 1%
- › Валутен борд

EXTERNAL

OPPORTUNITY

- › По-ниски лихви, повече инвестиции и по-лесно финансиране
- › Достъп до общите фондове на еврозоната (гаранция за стабилността на България при нужда)
- › Транзакционните разходи за обмен на валути (~1% от БВП), ще намалееят

THREAT

- › Реална опасност от разхлабване на мерките за фискална политика
- › Реална опасност от погасяване на чужди дългове скоро

- „Присъединяване на България към еврозоната – икономическият поглед. Ефекти за икономиката от присъединяване към ERM II и еврозоната“ - Институт за Пазарна икономика (ИПИ) – 04.2018г.
- „Присъединяване на България към Евронзоната – икономическият поглед“ – Експертен клуб за икономика и политика (ЕКИП) - 05.2018г.

COVID-19 статистика: заетост

Коефициент на заетост (възраст 20-64 навършени години):
2019г. – 75%; 2020г. – **73,4%**, (спад от 1,6%)

Безработни лица - увеличение с **18,1%** спрямо 2019г. до 168,6 хил.

Коефициент на безработица – 2019г. – 4.2%; 2020г. - **5,1%**

Брой на наетите по трудово и служебно правоотношение – спад за 2020г. за всички 19 сектора. Увеличение само в секторите „Добивна промишленост“, „Държавно управление“, „Хуманно, здравеопазване и социална работа“

Коефициентът за безработни на възраст 15-24 и 25-24 – най-висок (без промяна от 2003г. насам)

Най-разпространената причина за **напускане на работа** през 2020г. - „съкращение, уволнение“

Безработицата по райони - **северозападен** и **южен централен**

COVID-19 статистика: макроикономика и бизнес

Индекс на промишленото производство е **-3,4%** (02.2021г.)

Търговия на едро - **отрицателни стойности**; страда най-много „неспециализирана търговия на едро“. Търговия на дребно - **положителните стойности**. Най-високи положителни стойности - „Търговия на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или Интернет“ (02.2021г.)

Търговско салдо (01.2021г.) - **отрицателно** – 0.1% от БВП, 33,1 млн.евро при дефицит от 79,2 млн. евро (0.1% от БВП) за същия период на 2020г.

Износ (FOB) **намалява** с 89,9 млн. евро (3,6%) в сравнение с 01.2020г. - 2 397 млн. евро (3,7% от БВП). Внос (FOB) е 2 430,1 млн евро за 01.2021г. – (3,8% от БВП). **Намаление** с 136 млн. евро спрямо 01.2020г.

Външнотърговско салдо от стоки и услуги за последното тримесечие на 2020г. - **отрицателно**

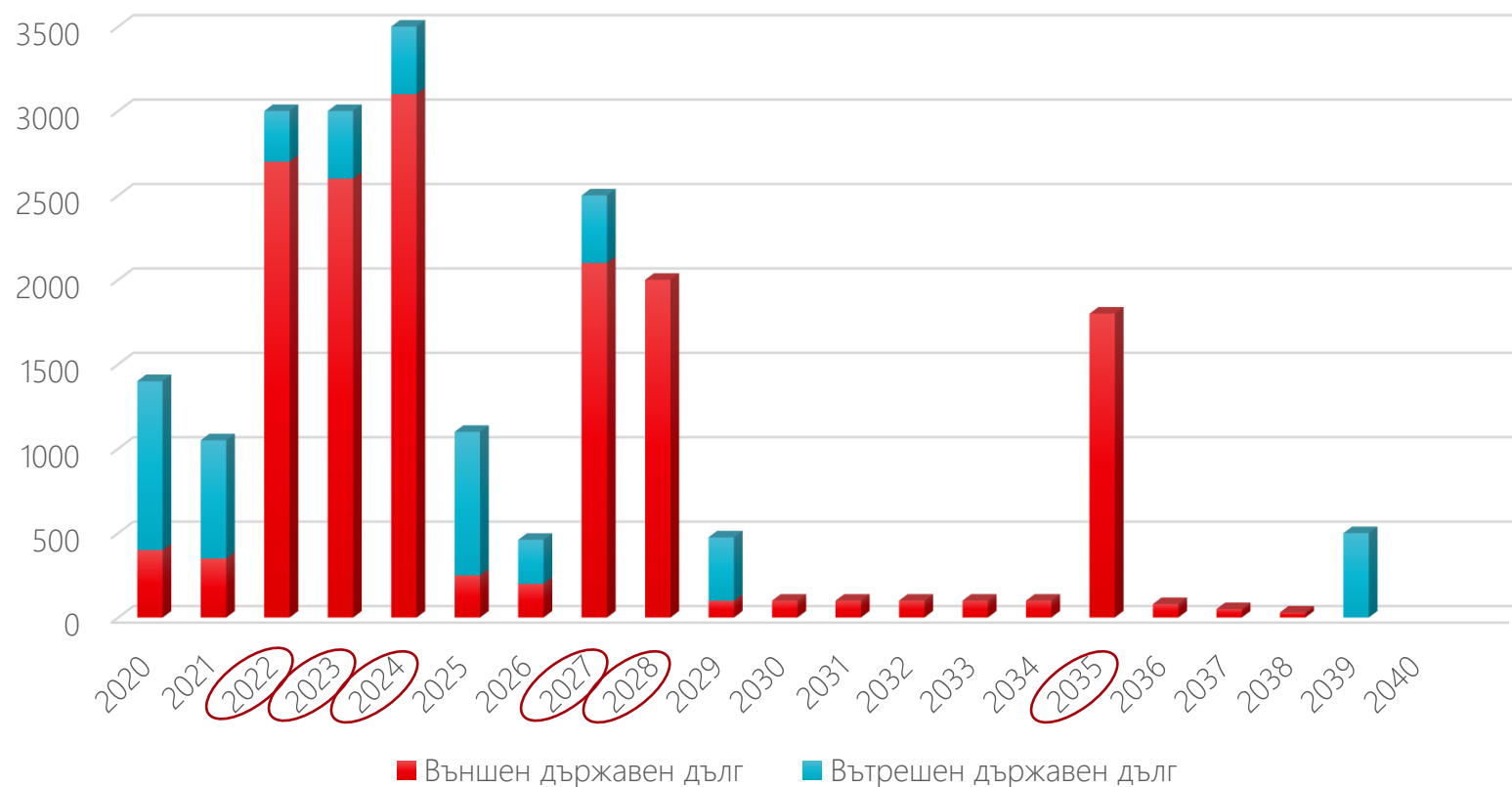
Хармонизиран индекс на потребителските цени - **нараства** с 0.2% спрямо януари 2020г.

Кредити на Нефинансови предприятия, домакинства и НТООД са 61,571 млрд. лв (февруари 2021г.).

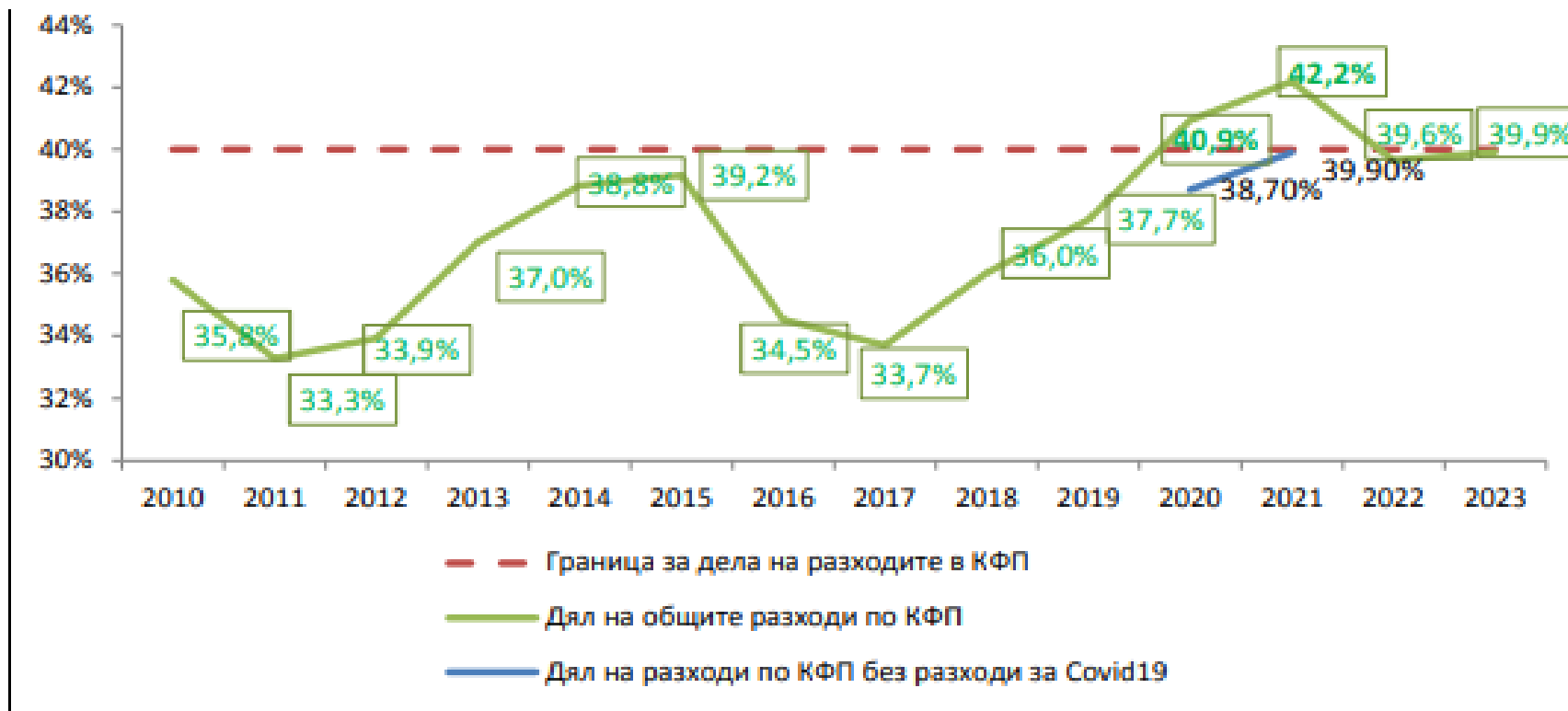
Погасяване на държавен дълг

Погасителен профил на държавния дълг (млн.лв.)
 (по дълга поет към 30.09.2019г.)

* „Стратегия за управление на държавния дълг (2020г.-2022г.)“, Министерство на Финансите, 10.2019г..

Общи разходи по КФП – извън норма

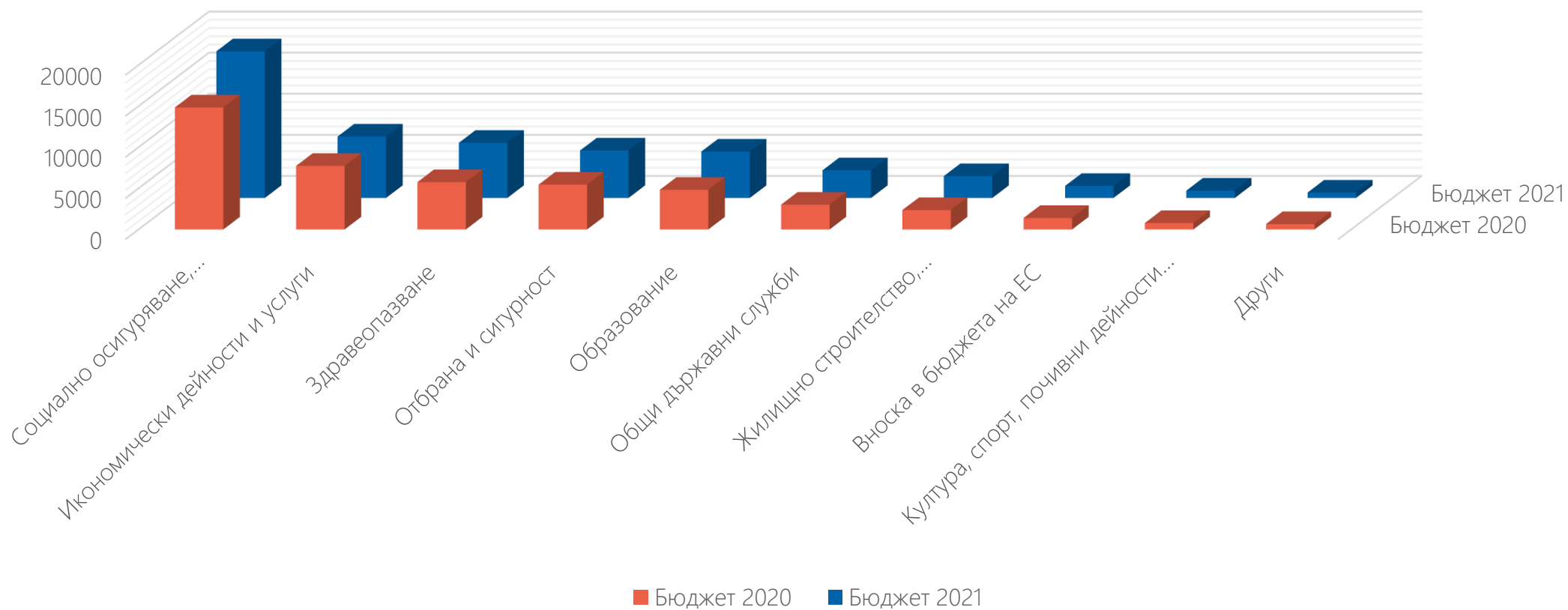

Източник: ФС по данни на МФ

*„Стратегия за управление на държавния дълг (2020г.-2022г.)“, Министерство на Финансите, „Становище относно проект на Закон за държавния бюджет на Република България за 2021 г., Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за 2021-2023 г. и проект на Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2021-2023г.“, Фискален съвет на България, 23.10.2020г...

Планиране на бюджети

Съпоставка на разходите на Бюджет 2020 и Бюджет 2021
по пера (в млн.лв.)

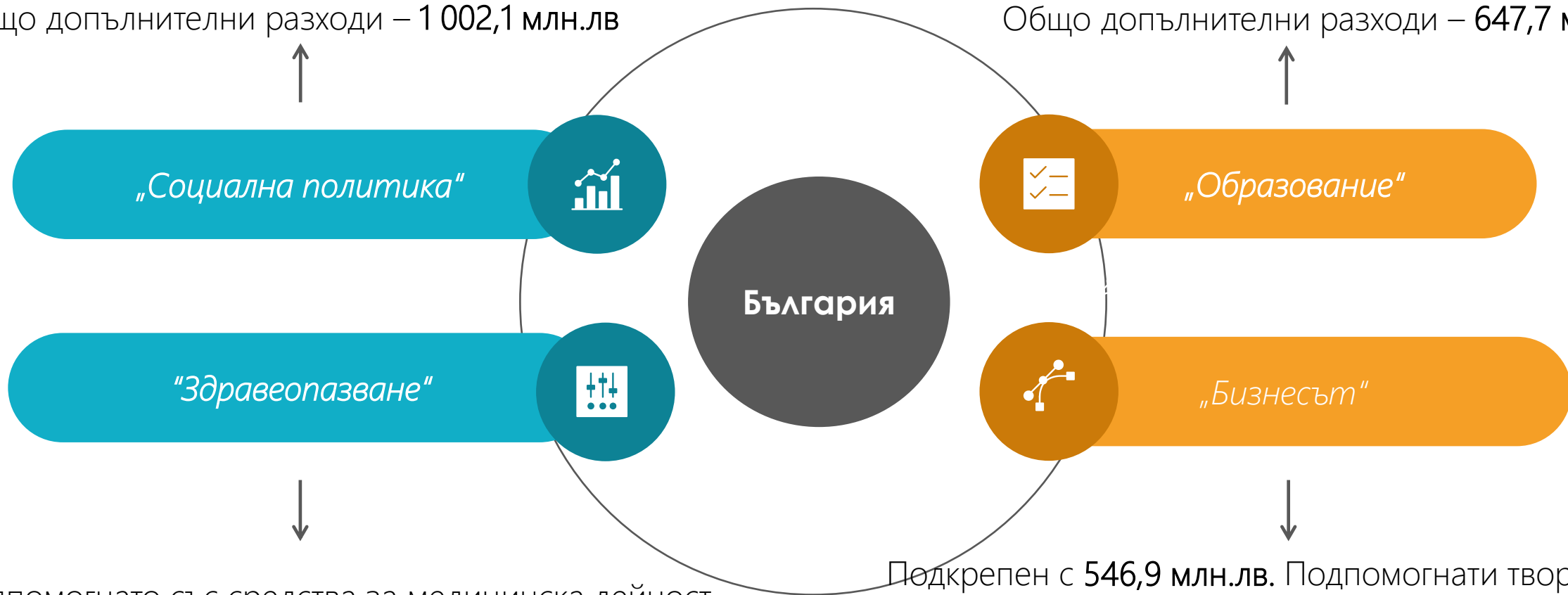
Промени

Краткосрочни обезщетения и помощи; подпомогнати различни групи хора. Увеличени са минималният и максималният размер на пенсиите

Общо допълнителни разходи – **1 002,1 млн.лв**

Повече средства за възнаграждение на персонала; модернизация; реформите в държавните висши училища.

Общо допълнителни разходи – **647,7 млн.лв.**

Подпомогнато със средства за медицинска дейност (**вкл.резерва**); Национална педиатрична болница и др.
 Общо допълнителни разходи – **871,9 млн.лв.**

Подкрепен с **546,9 млн.лв.** Подпомогнати творци и артисти; туроператори; мярка „60/40“ за запазване на работните места; намалена е ставката за ДДС до края на 2021г. за доставки на определени стоки и услуги.

Прогнози до 2023г.

Ръст на БВП още през 2021г.:

Прогнозите са за 2,5% за 2021г., растеж до 3.0% през 2022г. и дори 3,2% за 2023г.

Ръст в средногодишната инфлация:

За 2021г. скок до 2,1%; ускоряване до 2,6% през 2022г.; лек спад до 2,5% за 2023г.

Средногодишното ниво на безработицата се увеличава до 5,6% за 2020г. но се предвижда да се нормализира постепенно до 5,2% за 2021г. и достигне 4,6% през 2022г.

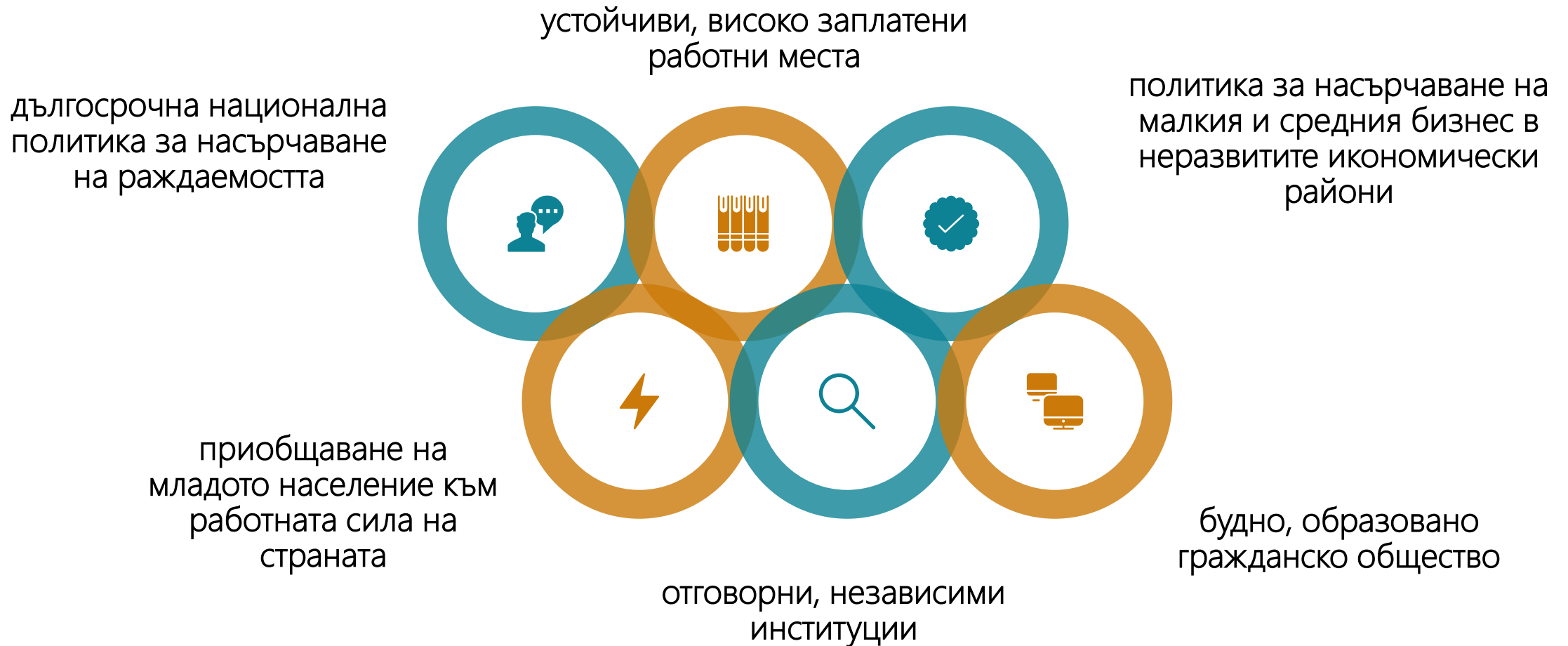

Дефицитът по КФП на касова основа - тенденция на консолидизация.

От 4,4% от БВП за 2020г., през 3,9% от БВП за 2021г., 2,0% от БВП за 2022г. и 1,8% от БВП за 2023г.

Какво е нужно?

Икономическите показатели и данни не биха имали толкова голямо значение, ако не са подкрепени от силни, конкретни и навременни държавни и политически решения.

Благодаря!

Божидара Николова
bo.nik.kan@gmail.com